

RODOLJUB.

Glasilno „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvo-stopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarini“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništva „Rodoljuba“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

22. števil. V Ljubljani, dne 18. novembra 1893. III. leto.

Naša mladina v nevarnosti.

To je res že žalostno, kar počenjajo naši narodni odrešeniki naroda pod pretvezo, da jim gre le za vero. Ako bo tako naprej šlo, bo pa vera res prišla v nevarnost! — Ker so uvideli, da smo mi odrasli pretmasti, spravili so se na mladino in njo, naš naraščaj hočejo zastrupiti s svojimi pogubnimi načeli. Le čujte slovenski stariši, kaj se počenja z vašimi sinovi v beli Ljubljani!

Od nekdanj štelo se je med najlepše človeške čednosti prijateljstvo. In kje bi se zamoglo pravo prijateljstvo lepše pričenjati in razviti, kakor v šoli in med sošolci. Iz različnih krajev prihajajo kmetijski in meščanski sinovi na latinske šole, skupna žalost in skupno veselje jih družijo, v prostih urah skupno sanjarijo o lepši bodočnosti in si obljubujejo zvesto prijateljstvo do groba. In v resnici so p r a v e prijateljske zveze sklenjene na šolskih klopeh najtrdnjše in najvztrajnejše. Gorje mu, kdor bi izdal sošolca! — Tako je bilo, a tako skoro ne bo več, ako bodo prodrli nazori, ki so v zadnjem času dozoreli prvi sad. Čujta torej slovenski stariši!

Že nekaj časa sem opazovalo se je, da so se nekateri mladi kaplani ljubljanski, kateri preje niso bili na glasu

posebne radodarnosti, začeli jako živo zanimati za šolsko mladino. Marsikateremu revnemu dijaku preskrbeli so, da mu ni bilo treba lačnemu vstajati in lačnemu iti k pokuju in tudi v gotovih denarjih so podpirali take revne fante. Gotovo blago in dobro delo, kaj ne? Na ta način zbrali so iz vseh razredov ljubljanskih latinskih šol lepo četo hvaležnih in udanih jim učencev, s katerimi so razpravljali na posebnih shodih različna verska vprašanja, hkrati pa so jih napeljavali počasi, da so jim sporočili vse, kar so govorili v šoli gg. učitelji, katerih dotični kaplani nimajo za zanesljive in kar so se — nič slabega sluteč — med seboj v prostih urah pogovarjali součenci. Vsakdo ve, da vsake besede mladega dijaka v redkih veselih urah ni dejati na zlato tehtnico in tako so sporočili tisti podpirani dijaki svojim podpornikom marsikaj, kar je po cerkvenih in posvetnih šolskih postavah prepovedano, gg. kaplani so pa zapisavali in nabirali poročila dijakov, katere so počasi vzgojili, z belim kruhom, vinom in denarjem za prave špijone svojih součencev in učiteljev, katerim se je na ta način trgala iz srca prijateljska odkritosrčnost in spoštovanje do učitelja. — Resnih grehov

LISTEK.

Na Virjah

Slika iz hribov. Spisal Ivan Metov.

Raca na vodi, kakó je pa bilo veselo lansko poletje v Komarjevi gostilni na Virjah! I zakaj bi pa tudi ne bilo? Novi grajšček je pridno kupoval okrog gradu ležeča posestva — da celo razne služnostne pravice — in vse to za drag denar! — Ali vse to rajanje ni bilo nič proti oni nedelji, ko so praznovali Virjanje „žeganje“. Dopoldne so pritrkavali v cerkvenem zvoniku, da jih je zavidalo devet vaší na okrog, in pokali so topiči, da je odmevalo od gore do gore, popoldne pa se je zbrala skoro vsa vas pri Komarju.

Pijače nima Komar baš najboljšo, toda najel je šest potujočih godcev, posadil jih v kot svojega precej velikega skednja ter jim dal sodček piva, da bi jim ne pošla sapa.

In godli so, da je šlo skozi ušesa, mladina pa je plesala, da se je tresel skedenj!

Pred gostilno pod orehom je posedala „gospoda“ iz bližnjega trga, na ono stran pod jablano in naprej proti hlevu vaščanje, čez plot pa je gledalo nekaj razkuzmanih otročjih glav kislega obraza to veselo drvenje — seveda njihovi roditelji so revni rudokopi, ostati morajo doma — no pa kaj se hoče — mora že takó biti! —

„No, oče Matizovec, kakó je?“ nagovori grajski oskrbnik kmeta, sedečega s svojo ženo in sosedovimi pri plotu. Matizovec sin France pa se je ravno vrtel mej plesalci, ukal in bil s peto ob tla, da je bilo veselje.

seveda niso poizvedeli, kajti domači gg. profesorji bolje poznajo svoje verske in stanovske dolžnosti nego dotični kaplani svoje. Nepremišljena beseda kakoga dijaka v veseli družbi pa menda tudi še nikogar ne bo spravila na vislice!

A navzlic temu je te dne počilo, ker dotičniki hočejo na vsak način dokazati, da so naše šole brezverske in da bodo ostale take, dokler ne bo na vsaki gimnaziji kot višji nadzornik po jeden mlad kaplan. G. Valentin Eržen, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani, vložil je na deželni šolski svet ovadbo, v kateri se na podlagi dijaških poročil dolži cela vrsta gimnazijskih profesorjev in dijakov brezverskih govorov, besedij itd. Vsled te ovadbe morala se je pričeti šolska preiskava in dotični preiskovalci so v svoji gorečnosti segli celo tako daleč, da so zaukazali in izvršili v stanovanji nekega dijaka hišno preiskavo, kar je po postavi dovoljeno jedino le na podlagi sodnega povelja ali pa v gotovih slučajih proti znanim hudodelnikom. Ta protipostavna preiskava pa je bila potrebna zatagadelj, ker je neki dijak ukradel svojemu sošolcu neko sumljivo že 2 leti staro pesem ter jo prodal jednemu zgoraj imenovanih dijaških „podpornikov“ za 1 glđ., sam pa je menda iz same sramote pobegnil v Ameriko! Tako daleč je torej prišlo, da se tudi tatvine niso več ustrašili mladi špijoni.

Politični pregled.

V zadnji številki smo javili, da je vlada cesarja prosila za odpust, ker ne more z državnim zborom, ki jej je postal nasproten, več izhajati, novih volitev pa ne kaže razpisati, ker bi se ž njimi ne spremenile strankarske razmere. Vlada si je nakopala nasprotstvo svojih dosedanjih privržencev, sosebno grofa Hohenwarta (ki zastopa gorenjske kmetške občine, slovenskemu narodu ne v čast) s svojo predlogo o premembi volilnega reda. Vladni nasprotniki so se zjedini in dogovorili, da sestavijo trdno večino, v katero je sprejeti nemške liberalca, takoimenovane konservativca in pa Poljake ter sestaviti novo vlado. Po-

To, kar smo tu pisali, je v Ljubljani splošno znana in priznana resnica in s prstom kažejo ljudje na nesrečne in pokvarjene mlade dijake, ki so se za gorko večerjo in par krajcarjev spozabili tako daleč, da so postali ovaduhi svojih učiteljev in sošolcev. Kaki možje bodo postali iz takih mladeničev! Nikdo ne bo varen v njih družbi. — Slovenski stariši, glejte, take zanjke postavljajo se vašim sinom prihajajočim nepokvarjenega srca na latinske šole. Njih revščina se izkorišča v to, da se jim zatré v sreč prijateljsko poštenje. Ali se smejo imenovati ljudje, s katerimi se danes pečamo, dobrotniki mladine? Nikdar ne! Bolje, stokrat bolje je za revnega dijaka, da ob trdi skorji postane pošten in odkritosrčen človek, kakor pri bogato obloženi mizi hinavec. Kam pridemo, ako taki „odrešeniki mladine“ dobé v roko tudi Ljubljansko alojzijevišče, to blago ustanovo blagega pokojnega slovenskega škofa, v kateri ima varno zavetje obilo revnih kmetških sinov. In kdo ve, ali ga že niso dobili! Žalostne prikazni so to, a najžalostneje je, da ti ljudje, ki se delajo žive svetnike, ne pomislijo, da s poštenjem izgine iz mladeniškega srca tudi prava bogaboječnost in da s takim vzgajanjem mladine sami in v resnici spravljajo vero v nevarnost. Bog jih razsvetli, predno bo prepozno!

gajanja so sicer precej časa trajala in novi zavezniki se tudi še niso zjedini, kako bodo vladali, ali ker so imeli trdno voljo, grofa Taaffa izpodriniti, so vse drugo pustili v stran in se vrgli na ministerskega predsednika. Cesar je po dolgem premišljanju in le jako nerad sprejel Taaffeovo ostavko in imenoval novo minist-rstvo. Načelnik novi vladi je Alfred knez Windischgraetz, sorodnik Hasberskega graščaka pri Planini in veleposesnik na Kranjskem in na spodnjem Štajerskem. Mož je še mlad, in doslej ni še jasno in nedvoumno pokazal, kakšne je politične barve, ali toliko je vendar gotovo, da ni pri-

„I bo že, bo že,“ odgovori Matizovec ter se nekako prezirljivo nasmehne, „dokler na svojem sedim, mi ne bo treba nadlegovati drugih.“

„Če Vam pa ponavljam, Matizovec, da se ne bodete kesali, pomislite: 10tisoč za tisto ped zemlje!“ prekine ga oskrbnik ter sede na Francetov stol. „Toda odločite se skoro, naš gospod je samo danes še voljan kupiti Vaše posestvo.“

„Saj sem odločen že davno. Dajte mi Slapnikovo zemljišče, ki vam je od rok, pa je. Drugih besedij ne bom, pri moji veri, da ne!“

„Poglejte Čerovca!“ nadaljuje oskrbnik, kateremu so trde Matizovčeve besede razburile kri, „poglejte ga, kako je zadovoljen — denar ima — kar cel gospod je.“

„Saj je Matizovec tudi . . .“ oglasi se sosed Meglič,

„Še sami nam bodete ponujali, Matizovec, toda takrat . . .“ dé oskrbnik ter se obrne k svoji mizi nazaj.

„To jih ima za moj svet! Seveda, ravno v sredi jim sedim, bi me pa radi izbacili. Ne rečem, da ne bi šel, toda le za visok denar! — E, Meglič — ti si se prehitro udal, kje boš pa pasel tiste parklje sedaj, in kje drugi Virjanje? — Da bi vam le ne bilo nikdar žal vsem skupaj!“

„Prav praviš, sosed, tisti bankovci so mi zaprli oči, da nisem videl ped daleč!“ pritrjuje Meglič, „no, kaj pa je France tako togoten, pa saj gre sem!“

„Kaj tacega pa še ne, oče! Veste, kaj je rekel Čerovec svoji hčeri, pa tako, da sem slišal jaz in Medvedov Janez, ki je tako-le zraven stal, „Minka“, je dejal „mi imamo denar, pleši z gospodo iz trga in z gospodom

jatelj Slovanov in da so mu nemški liberalci dosti bolj pri srci, kakor krotki Slovenci. Štejejo ga sicer za konservativca, a za nič preveč gorečega, sicer pa je Nemeč vedno Nemeč, bodi konservativen ali liberalen, in kot tak vedno nasprotnik Slovanov. Drugi glas v ministerstvu ima finančni minister dr. **Plener**. Ta je zaupni mož nemških liberalcev in je bil 15 let njihov voditelj. Plener je strasten Nemeč in odločen nasprotnik Slovanov. Ravno tak je tudi novi trgovinski minister grof **Wurmbrand**, dosedanji deželni glavar štajerski. Tega moža se imamo Slovenci najbolj bati, zakaj bolj kakor vsi drugi je on nasproten našim narodnim zahtevam in je že obilnokrat pokazal na nedvoumen način. Minister notranjih del je postal marki **Bacquehem**, sicer Nemeč ali precej pravičen in ljubezniv mož ter nasprotnik grdega nasilstva, s kakeršnim se je včasih ponekod vladalo. Poljedelski minister je zopet grof **Falkenhayn**, dober gospod, pa brez veljave in brez upliva. Naučni minister je dr. Stanislav vitez **Madejski**, po rodu in po mišljenju Poljak sicer pa največji prijatelj Nemcev in nasprotnik Čehov in Slovencev. Od njega ne smemo pričakovati, da bo ustregel našim šolskim potrebam. Pravosodni minister je dr. Friderik grof **Schönborn**, ki je bil to tudi v Taaffeovem ministerstvu. Slovenci ga poznamo že dolgo, a če bi trdili, da je naš prijatelj, bi grdo pretiravali. Domobranski minister je to službo opravljal tudi doslej. Imenuje se Zeno grof **Welsersheimb**. Mož je samo vojak in se ne meni dosti za politiko, a če bi rekli, da ima Slované rad, bi preveč povedali. Minister za Gališko je Apolinarij vitez **Javorski**,

precej star gospod, velik nasprotnik napredka in svobode sicer pa Slovanom z besedo še precej naklonjen. Javorski je jedino Poljak, drugega nič, in za to, da doseže kako drobtinico za Poljake, pusti rad, kar hoče kdo storiti drugim Slovanom. Tem gospodom je torej izročena državna uprava. Pregledali smo jih dobro in brez skrbij smemo reči, da nimamo od njih pričakovati nič dobrega. Zato pa je zadnji čas, da se slovenski poslanci ločijo od grofa Hohenwarta, ki jih je štirinajst let za nos vodil in pruzročil to premembo na slabše, ter stopijo v opozicijo. Slabše kakor sedaj, se nam ne more goditi, a časten boj je vedno boljši, kakor sramotna smrt. Sicer pa se bode položaj kmalu razjasnil, ker je **državni zbor** sklican na dan 23. t. m. — Na **Ogerskem** se pripravljajo vse stranke na odločilni boj. Cesar je dovolil vladí, da predloži drž. zboru zakon, s katerim se določa, da se mora vsakdo poročiti pred določeno gosposko in le če hoče tudi v cerkvi, pravno veljavo ima pa samo poroka pred gosposko. Bog ne zadeni, da bi ta zakon kdaj veljavo zadobil. — Na **Hrvatskem** se pripravljajo stranke za borbo v dež. zboru, ki se je te dni sešel. — Na **Nemškem** je velik razpor zaradi carinske pogodbe z Rusijo. Kmetovalci žele, naj se ruskemu žitu brani uhoč na Nemško, obrtniki pa se temu ustavljajo, češ da v tem slučaju nimajo kam prodajati svojih izdelkov. — **Španska** je zašla v velike homatije z divjimi narodi v Afriki in prav lahko se primeri, da pride mej njo in mej Marokom do krvave vojske. — V južni **Ameriki** se revolucije kar vrste, tako da jih posebe ni vredno omenjati.

Dopisi.

Z Gorenjskega 10. novembra. [Izv. dop.] (Železnica iz Kranja v Trzič.) Kakor je bilo že naznanjeno, vršil se je dne 30. oktobra politični obhod proge, po kateri ima toli željno pričakovana železnica iz Kranja v Trzič teči. Vse je bilo veselo tega prvega važnega koraka k zgradbi nove železnice; saj če dobimo če-

tudi za sedaj samo lokalno železnico, imamo vendar upanje, da se prej ali slej napravi tudi predor skozi Ljubelj in se naša železnica zveže z lokalno progo iz Čelovca v Košentaver. Rekel sem, da je bilo vse veselo, a to je malo preveč povedano, zakaj tudi pri nas se je oglasilo nekaj mož, kateri vse javne zadeve sodijo samo

oskrbnikom! Pri tem se ozre name, Minka zarudi, solze jo polijo in naglo zbeži ven . . . Aha, saj je že tam le, oče, priložim mu jih nekaj, da bo . . .

„France, haha, kaj pa misliš! Semle sedi, pa miruj!“ reče Matizovec ter ga potisne na stol. „France, Minka je dobro in pametno dekle, ali povem ti pa tu-le sosedu, da Čerovec ne bo več dolgo nosil tako ponosno svoje glave. Da zapravlja, vesta oba; sedaj je padel tudi med kvartopirece! Pameten bodi, France, če ti je Minka po volji in če se imata res rada, dobiš jo, ko se ulomi staremu ponos, toliko ti pustim gotovo, da jo lahko vzameš tudi brez dote.“

„Tako je France, ubogaj očeta!“ pristavi sosed, „pa pij no!“

Na skednju žvižga piščal, cvili hripavi klarinet, pari se vrte, da je veselje! — France se pa ozira tožno proti

plesišču in opazuje, bo li plesala Minka s kakim gospodom? „Če bi plesala — potem je ne poznam več, tedaj sva govorila danes zadnjikrat!“

Minka pa ni plesala z nobenim več, ampak hitela je domov ter se bridko zjokala . . . Oh dobra moja mati! Da ste morali tako zgodaj na oni svet, Vi jedina bi mogli še rešiti mojega očeta!“ —

Pozno v noči obmolknil je klarinet . . . Čerovec se je pa vračal težke glave, težkih nog — ali lahke, prazne listnice domov . . . bank! hop! bank! mu je zvenelo po razvnetih možganih, pred krvavimi očmi so pa poskakovali rudeči in črni asi . . .

V Komarjevi gostilni se letos ni mnogo iztočilo; ljudje so se začeli kesati in spoznali so, da je treba

s stališča svoje mošnje. Tržiški župan gospod Globotschnigg se n. pr. ne more ogreti za našo železnico, ker ima veliko fjakerijo in takisto se tudi nekateri naši tovarnarji (a le nekateri, ne pa vsi kakor bi mogel misliti, kdor bere poročila nemških listov,) boje konkurence ter zato nasprotujejo železnici. Komisiji, katera je progo ogledovala, predložili so ti gospodje neko izjavo, v kateri moledujejo, da bi samo lokalna železnica do Trziča nič ne skrajšala pota do Trbiža, da imajo take železnice previsoke tarife, itd. ter priporočajo, naj se gradi železnica čez Trzič do Sv. Ane tu pa naj se prične takoj takozvana gorska proga. Vlada je pripoznala, da kaže začeti gorsko železnico na Kranjskem v Trziči, na Koroškem pa v Košentavru. To je čisto prav, ni pa prav niti resnično, če se v rečeni izjavi trdi, da to kar velja za Košentaver, ne velja za Trzič, da je treba konec lokalne železnice postaviti v Sv. Ano in tam še le bodi začetek gorske železnice. Na Koroškem sodijo treznejše in pametnejše. Tudi Korošci bi lahko zahtevali, da se začne gorska železnica ne v Košentavru nego šele pod Ljubelj ali celo v Dravljah, kjer bo s koroške strani začetek tunelu. Ta dva kraja sta od Košentavra približno tako oddaljena, kakor Sv. Ana od Trziča, pa vendar Korošcem taka zahteva še na misel ne pride. Zadovoljni so, da dobe sedaj železnico vsaj do Košentavra, dobro vedoč, da ne bo na tunel skozi Ljubelj potem več po sebnost dolgo čakati. Tudi ako bi se dala dobiti železnica do Sv. Ane, bila bi samo lokalna, a vprašanje je, komu bo ta proga služila, kakšen bode promet od Trziča do Sv. Ane? Nič ga ne bo. Rude Šentanske ni vredno v poštev jemati, ker se je bore malo dobiva, drugega pa tam ni nič. Vozila bi se k večjemu baron Born na lov ali pa zloglasni Rieger agitirat. Najbrž je ta Rieger vso stvar iztuhtal, zakaj njemu se je že davno sanjalo o „Alpenbahnhofu“ tik pred njegovo hišo. Ako baron Born želi svoje preblagorodno telo voziti do Sv. Ane z železnico, naj si jo pa sam zgradi, saj je precej milijonov nagrabil. Da ima Trzič veliko prometa, o tem se lahko vsak sam prepriča, a da bi se še pomnožil, če dobimo železnico, da bo tudi trg cvetel in se razvijal, o tem ni naj-

manjšega dvoma. Zato želimo in upamo, da bodo odločilni krogi slusali na želje ogromne večine celega okraja in vsega trga, ne pa na želje nekih posamičnih domišljavih mogotcev ter skrbeli, da dobimo čim prej toli potrebno in koristno lokalno železnico.

Iz Št. Jakoba v Rožni dolini, 6. novembra.
[Izv. dop.] Pri mnogobrojni udeležbi ljudstva od blizu in daleč vršil se je včeraj pri nas v gostilni „na pošti“ sijajen shod katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Bilo je navzočih nad 500 udeležencev in ta shod je bil gotovo jeden najsijajnejših, kar jih je do sedaj priredilo vrlo gorenje društvo v naši slovenski Koroški. Ves Št. Jakob in vsa Št. Jakobska in Rožaška okolica je bila na nogah. Hiše, cerkev, župnišče, vse je bilo v zastavah in na obeh koncih ceste v Št. Jakob napravljena sta bila z zelenjem ovita slavoloka s primernimi napisi v narodnih barvah, katere je izvršil neumorno delavni rodoljub gosp. Peter Marković, slikar v Rožeku. Ko so po 1/2. uri popoldne pridrdrali vozovi, na katerih so se vozili gospodje društveni odborniki in drugi govorniki, za temi pa pevci prvega slovenskega pevskega društva „Gorotan“ iz Šmihela pri Pliberku v našo prijazno vas Št. Jakob, zagrmeli so na strmcu poleg cerkve topiči v pozdrav došlim gostom, katerih pok je daleč na okrog glasno odmeval v bližnjih gorah ter nasprotnikom našim dal umeti, da se vrši tu pri nas nekaj posebnega. — Točno po 3. uri pričelo se je zborovanje. Gospod podpredsednik V. Legat pozdravi kratko a jedrnatost vse navzoče, katerim predstavi na shod prišlega c. kr. vladnega komisarja g. dr. Klebela in dá besedo g. županu Kobentarju, ki je v imenu občine s srčnimi besedami pozdravil gospode odbornike, govornike političnega društva in vse druge udeležnike, proseč jih, da naj pazno poslušajo gospode, ki so nas prišli poučevati in utrditi tudi še za nadalje v težavni politični borbi. — Za g. županom Kobentarjem nastopil je prvič č. g. Fran Treiber, mestni kaplan v Celovcu, ki je nekdanj tu pri nas kaplanoval in je še danes dobro poznan in priljubljen. Govoril je o namenu društva ter prav izvrstno razkladal pomen besed: „katoliško — politično

krajcarje stiskati, zlasti ko so videli, da je Čerovec tekom jednega leta pognal skoro vso svoto, ki jo je skupil za svoje posestvo.

Čerovec je uklonil svojo glavo, stopil pri grajščaku v službo kot lovec ter se oglašal čisto na Slapnikovini, katero je to spomlad dobil Matizovec za svoj svet in tako prejel zaj dvakrat toliko, kakor je bil vreden. „Drugi imajo denar, jaz pa zemljo“ dejal je Matizovec. „Vse sem ti dobro uredil, France, sedaj pa gospodariti ti in bodi tudi odslej tako pošten in pameten, kot si bil dosedaj. Ali ti nisem pravil, da bo takó prišlo, kaj?“ —

Zopet je cvilil klarinet, topiči so pokali in fantje so ukali. In zakaj bi ne, saj se je ženil najtrdnjši kmetski sin v vasi — mladi Matizovec — z najgoršim dekletom, Čerovčevo Minko!

„Le zemlje ne prodajajte lahkomisljeno, to sem vam vedno pravil“, modroval je stari Matizovec prisedši k starešinam v kot, „kje boš pa pasel tiste parklje, še napojiti jih ne boš mogel in še sam boš po leti žejo trpel, po zimi pa mraz, kakor ona reva gori-le na cesti. Hej! Komar, postavi no tisti liter semkaj, tukaj nam najbolj diši!“

„Ti si pa grajščaka res dobro nasukal“, omeni Meglič.

„Kaj? Nasukal?“ oporeka Matizovec, „beži no!“ „Če se gospodi naše zemlje tako ljubi, naj jo pa še plača tako, da bo komu podobno! Ali ni res ta?“

„Sevéda, sévéda!“ zadonelo je v kotu, „res je ta! Na zdravje!“ —

— gospodarsko društvo“ in poleg tega tudi staro slovesko geslo: „vse za vero, dom, cesarja“, kateremu zvesti smo ostali vsi Slovenci.

Za njim je govoril podpredsednik društva gosp. V. Legat o šolah s posebnim ozirom na našo Št. Jakobsko šolo, na nje dolgoletno borbo in na končno pravično zmago. Govor ta je bil pikro osoljen in dobro ter premišljeno govorjen, zatorej je žel tudi burno a zaslužno pohvalo. Ker je omenjal g. govornik tudi Ghonovih neslanosti, katerih se je ta možak posluževal proti slovenski stranki na shodu „Bauernbunda“ v Ledenicah, je dobri stvari veliko koristil in našim zaslepljenim rojakom uprav odprl oči, da vidijo, kje se nahajajo naši prijatelji in kje nasprotniki našega slovenskega kmeta. — O političnih strankah na Koroškem s stališča katoliško-političnega društva v primeri z „Bauernbundom“, „Südmarko“ in nemškim „Šulferajnom“ je z znano spretnostjo in v poljudni besedi s podšpikanim humorjem stvarno a brezobzirno povedal poslušalcem svoje mnenje znani ljudski govornik gosp. Filip Kandut. Vsaka beseda je bila udarec v obraz našim tlačiteljem, možje pa so ploskali same radosti, ko je govornik zaključil svoj izvrstni govor, ki je v polni meri navdušil tudi vse poslušalce. — Govor o prenapredbi volilnega reda in o važnosti volitev sploh prevzel je v zadnjem trenutku gospod podpredsednik V. Legat, ker je bil č. g. predsednik, župnik Gregor Einspieler, po nujnih uradnih opravilih zadržan, udeležiti se zborovanja. V kratkih potezah je razložil udeležencem važnost volitev za občinski, deželni in državni zastop, ožigosal znano hladnokrvnost in popustljivost Slovencev ter bičal grdo podkupljivost in terorizem, s katerim največ delajo naši nasprotniki. Priporočal je, naj se za časa volitev oklepajo slovenski možaki-volilci svojih rodnih bratov, ki se zbirajo v katoliško-političnem in gospodarskem društvu, ter naj se ravnaajo po njihovih svetih. „Kakor jeden mož moramo stati ob času volitev drug poleg drugega, po dnevu in po noči, zaupati moramo samim sebi,

delati neutrujeno v to, da si izvolimo može v vse naše zastope in ne smemo se dati nikdar premotiti od svojih nasprotnikov. Ako smo se tako junaško borili, smemo biti preverjeni, da bomo tudi častno zmagali.“ Te besede govornikove so bile izgovorjene na pravem mestu, ker ravno pri volitvah imamo z našim ljudstvom največje sitnosti. — Vzprejela se je gledé prenapredbe volilnega reda znana resolucija, kakor na shodu pri „Dürnwirthe“, katero ste tudi Vi v svojem listu nedavno v dopisu „iz Celovca“ priobčili, na kar je gospod govornik končal svoj govor, priporočujé volilcem poštenost in možatost ter vnetost za svoj národ — za narod slovenski. — Zadnjo točko sporeda o gospodarskih zadevah koroških Slovencev s posebnim ozirom na drž. zboru predloženo novo postavo o kmetijskih zadrugah in o rentnih domovih razpravljaj je izvrstno in lahko umljivo g. kaplan Treiber, katerega razpravo so kmetje pazno poslušali in se za stvar samo očitno zanimali. Ker je že precej pozno postalo in drugih nasvetov ni bilo, sklenil je g. podpredsednik ob 6. uri zvečer zborovanje s slava in živio-klici na presvetlega cesarja, kateremu pozivu so se navzočniki krepko odzvali. Po zborovanju je v gostilničnih prostorih „na pošti“ prav veselo nastalo. Pevci „Gorotana“ prepevali so neutrudljivo lepe slovenske pesmi in vršile so se razne navdušene napitnice na navzoče slovenske župane, mej katerimi smo opazili tudi vrlega Kotmaroveškega župana g. Prosekarja, na Št. Jakobčane, na našo v resnici národno duhovščino, katera se je udeležila zborovanja v velikem številu, na národno ženstvo, kmetški stan, Št. Jakobsko mladino in druge zaslužne rodoljube. To je bil res vesel dan, — to je bil dan Gospodov, katerega ne bomo nikdar pozabili. Izrekamo lepo zahvalo prirediteljem tega krasnega shoda, pa tudi vsem tistim, ki so pripomogli v to, da se je ta shod toli lepo in navdušeno izvršil. Na zopetno svidenje v prihodnjem letu!

Slovenske in slovanske vesti.

najprej mogoče to delo zvršili v Novem Mestu bivajoči železnični tehniki. Dalje, da se premog pri Črnomlju priišče. V pospeševanje pripravljanih del naj se dogovarjajo z gosposčinami na sosednjem Hrvatskem in z drugimi denarnimi veljaki, in potem naj bi se ti in odsek sredi novembra meseca sestali na vkupno posvetovanje v Zagrebu ali v Karlovcu. Ti nasveti so bili na posebnih zborih v Metliki in v Črnomlju jednoglasno vzprejeti in sta bili Metliška in Črnomeljska posojilnica naprošeni, da bi v pokritje omenjenih stroškov dovolile brezobrestna posojila prizadetim občinam, kar se bo gotovo zgodilo.

(Volilni shod v Mozirju) Dne 12. t. m. predstavil se je kandidat za deželni zbor, gospod dr. Hrašovec mozirskim volilcem. V lepem navdušenem govoru razvil je svoj program, in razložil dolžnosti, ki jih ima slovenski

(Nov advokat.) Znani odlični rodoljub gosp. dr. Fran Tekavčič odprl je v Ljubljani, v Gosposkih ulicah, svojo odvetniško pisarno.

(Dolenjska železnica.) Dolenjski rodoljubi izvolili so svoj čas poseben odbor, kateremu je skrbeti, da se nadaljuje dolenjska železnica. V ta odbor so bili izvoljeni gospodje: poslanec profesor Šuklje, veleposestnika dr. Šlezinger in dr. Savinšek ter šolski nadzornik Jeršinovič. Ta odbor je ukrenil: da treba prositi pri c. kr. trgovinskem ministerstvu za predkoncesijo, kateri prošnji pa treba priložiti generalštabni zemljevid, v katerem je dal, na proga dolenjske železnice in vsaka varijanta narisana. V to svrhu treba pa kakih 900 gld., od katerih bi okraja Črnomelj in Metlika ter udeleženi veleposestniki vsak 300 gld. predujemno založili, da bi kar

poslanec v deželnem zboru. Obljubil je, da hoče, ako bo dovoljen, odločno braniti pravice naše v Gradci. Žalibog je malo upanja, da bi že sedaj zmagal. Predno se je predstavil gospod dr. Hrašovec, govoril je temeljito o razmerah v državnem zboru poslanec g. Miha Vošnjak. Kakšno bo novo ministerstvo, tega državni poslanec seveda ni vedel povedati. Ako se zjedinijo dalmatinski Hrvati, dal se bo morebiti sestaviti jugoslovanski klub, kateremu hoče tudi gospod Vošnjak pristopiti. Gospod Vošnjak je sam pripoznal in izjavil, da ima jugoslovanski klub prihodnost za se. Dne 12. t. m. bila sta volilna shoda v Gornjem gradu in v Ljubnu, kjer sta tudi govorila gg. Vošnjak in dr. Hrašovec.

(Okrajno sodišče, davkarski urad in notarijat v Cerknici.) Pravosodni minister je odredil, da imata novoustanovljeno okrajno sodišče in davkarski urad začeti poslovati dné 1. januarja 1894. leta, ter zaukazal ustanovitev posebnega notarskega mesta v Cerknici, katero mesto je takoj razpisati. (Velika občina Postojnska) volila je minoli teden v občinski odbor same zanesljive narodno napredne može. Splošno ogorčenje vzbudilo je pa v trgu tihotapsko postopanje g. kapelana Brešarja, ki je v zadnjem trenutku skušal cepiti složne volilce ter jim je usiljeval listo, sestavljeno iz samih čistokrvnih nemčurjev češ. raje nemčurja, nego poštenega in nezavisnega narodnjaka.

(Volilni shod.) Te dni vršilo se je v Rogatcu zborovanje ondotnega gospodarskega društva, na katero je prišel tudi dež. poslanec gosp. dr. Jurtela, da zbranim volilcem poroča o svojem delovanju v deželnem zboru in o političnem položaju. Volilci so izrekli gosp. poslancu popolno zaupanje in zahvalo za njega neumorno delovanje.

(Nič novega.) Učitelji Ljutomerskega in Ormoškega okraja volili so v okrajni šolski svet učitelja-narodnjaka, kar je pač umevno samo ob sebi. Skoro tako umevno pa je tudi — akopram bi to ne smelo biti nikakor — da deželni šolski svet te volitve ni potrdil. Kaj jednacega se sicer ni zgodilo v prvič in žalibog menda tudi ne zadnjikrat!

(Mestna hranilnica v Novem Mestu.) Ministerstvo notranjih zadev je potrdilo pravila „Mestne hranilnice v Novem Mestu“, ki hode torej začela poslovati v kratkem.

(Nova podružnica kmetijske družbe.) V Sodražici nameravajo tamošnji posestniki v družbi s Šentgregorčani ustanoviti v nedeljo dné 4. dec. popoldne po cerkvenem opravilu podružnico c. kr. kmetijske družbe, na kateri občni zbor se vabijo vsi dosedanji in novi udje c. kr. kmetijske družbe. Ustanovni govor blagovolil je prevzeti gospod tajnik c. kr. kmetijske družbe. Dobitki tombole spadali bodo v kmetijsko področje. Prebitek namenjen je v korist novoustanovljeni podružnici.

(Prestop v pravoslavje.) V nedeljo prestopile so v pravoslavni cerkvi sv. Spiridijona v Trstu zopet tri osebe k pravoslavni veri, in sicer dva moška in jedna ženska.

(Nemška šola v Ljutomeru.) Naučno ministerstvo je zavrglo pritožbo krajnega šolskega sveta Ljutomerskega zoper naredbo dež. šolskega sveta štajerskega, s katero se je naročila ustanovitev nemške šole in posebnega nemškega krajnega šolskega sveta v tem slovenskem trgu. — Desetim Ljutomerskim nemčurjem je vlada hitela ustanoviti samonemško šolo, v katero se bodo lovili slovenski otroci, ker nemških tam ni, tisočim in tisočim Slovincem v Gorici in v Trstu pa ne mara pomagati do njih pravice. Ljubljena Avstrija, ti si pač res zavetišče pravice, pravičnosti in enakopravnosti!

(Novo ognjegasno društvo) se je ustanovilo v Št. Petru na Krasu in so se pravila že predložila deželni vladi v potrjenje.

(Nova posojilnica v Mokronogu) je že registrovana pri okrožnem sodišču v Novem Mestu in prične poslovati z novim letom.

(Novo društvo v Vipavi.) V nedeljo 5. t. m. vršila se je volitev odbora novega društva, ki se je ustanovilo pod imenom „Kmetijsko rokodelsko bralno društvo“. Namen društva je, da se slovensko priprosto ljudstvo izobražuje s čitanjem časnikov. G. Štefan Hrib je sobo prostovoljno in brezplačno prepustil društvu.

(Zlata poroka.) V Podlipi bila je preteklo sredo v Jesenovičevi hiši lepa slavnost. 74letni Matevž Jesenovec slavil je namreč petdesetletnico svoje poroke s svojo 69letno ženo Heleno. K zlati poroki zbrali so se vsi nju otroci in vnuki. Bilo jih je 26. Lepo je bilo videti, kako je spoštljivi starček z radostjo gledal na svojo družino, katero je že vso preskrbel. Dasi je rekel, da sedaj, ko je ta srečen dan učakal, rad umrje, mu mi želimo, da bi še dolgo zamogel na strani svoje žene brezskrbno gledati na sad njegovega trudapolnega delovanja.

(Novo konsumno društvo) se snuje na Črni na Koroškem. To je veselo znamenje, da se Slovenci tudi v gmočnem oziru hoté postaviti na lastne noge in nečejo podpirati nemčurjskih trgovcev.

(„Delavec“.) Te dni izšla je v Ljubljani prva številka novega lista „Delavec“, ki se imenuje „list za interese slovenskega delavskega ljudstva“. Lastniki lista so gg. Dragotin Kordelič v Ljubljani, Mihelj Poljšak v Trstu in Ivan Reselj v Gradci. Izdajatelj je g. Anton Grablovič, odgovorni urednik pa g. Jos. Šimnovec. List velja za celo leto 1 gld. 40 kr. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Florijanskih ulicah št. 14.

(Lahonska zagrizenost.) Goriški mestni zastop daje vsako leto nekaj denarne podpore nemški zasebni šoli v Gorici. Zato so mnogi rodoljubi prigovarjali odboru „Sloge“, naj bi društvo tudi prosilo za kako podporo za svoje šolske zavode. Še le letos se je odbor „Sloge“ odločil za to, akopram je že naprej vedel, da bode prosil brez uspeha. V prošnji se je poudarjalo, da se v društvenih zavodih uči in odgojuje 272 otrok, za katerih pouk bi morala postavno skrbeti mestna občina, naj torej mestno starešinstvo nakloni društvu primerno podporo. Dalje se je prosilo, naj mestno starešinstvo za časa poskrbi za potrebne ljudske šole s slovenskim učnim je-

zikom v mestu, da tako stalno zagotovi potrebni pouk vsem otrokom slovenske narodnosti tudi za bodoča leta. Ko je v seji mestnega zbora Goriškega zarad lepšega predlagal župan, naj se prošnja izroči šolskemu in finančnemu odseku, predlagal je dr. Venuti, da ni treba

prav nobene razprave v odsekih, nego naj se prošnja kar naravnost odkloni. Ta predlog podpiral je prav toplo znani dr. Marani in prošnja „Sloge“ bila je odklonjena jednoglasno. To je pač dokaz skrajne zagrizenosti! Naj si Goriški Slovenci to dobro zapomnijo!

Razne vesti.

(Iz Litije) se nam piše: Nedavno ste poročali, da se je v okolici Sv. Križa pričelo iskati raznih rud in preмога. Takrat bilo je še brez uspeha, a danes Vam javljam veselo vest, da so podjetniki, na čelu jim g. Benek, prišli na mesto na Goljeku blizu Čateža, kjer so kopali komaj 2 m globoko in so dobili jako lep premog. Ti podjetniki imajo jame v Gobniku, Sajenici in Preski. V zadnji dobili so sledove najlepšega „Antracita“. Bog daj, da bi jim šlo po sreči, kajti to bode v korist vsej okolici in tudi dolenski železnici, ki je komaj jedno uro oddaljena.

(Samomor.) V Celji skočil je v tamošnji vojašnici novinec 87. pešpolka Virrenc Kolar iz Konjske okolice s tretjega nadstropja skozi okno. Polomil si je roki in nogi in se tako poškodoval, da je umrl še tisto noč.

(Posestnikom žrebcev) naznanja deželna vlada v Ljubljani, da morajo isti posestniki, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 1. decembra 1893 pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okoliših se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je, zglasiti zvršiti pismeno ali ustno, ob enem pak je naznati ime in priimek, potem stanovališče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev. Za žrebce sploh pod 4 leti in za nariške žrebca pod 3 leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglašene žrebce pregledavala in za nje dajala dopustila, dalo se bode ob svojem času na znanje.

(Poštna hranilnica na Kranjskem.) Meseca oktobra uložilo se je v poštno hranilnico na Kranjskem in sicer v hranilnem prometu 23.453 gld., v čekovnem prometu 1.034.018 gl., izplačalo pa v hranilnem prometu 16.319 gl., v čekovnem prometu 344.870 gld. Uložilo se je torej več nego izplačalo v hranilnem prometu za 7134 gld., v čekovnem prometu pa za 689.148 gld.

(Nesreča na dolenski železnici.) Te dni našlo se je na progi mej Grosupljem in Čušperkoma truplo moža, katerega je povozil predvčerajšnji poštni vlak. V mrtvem spoznali so Jožefa Muegerja iz Laz v Litijem okraju. To je v kratkem času, kar vozi dolenska železnica, že druga večja nesreča.

(Zopet tatovi v Št. Vidu.) V noči od 12. na 13. t. m. skusili so neznan tatovi v Št. Vidu nad Ljubljano vlomiti v stanovanje učitelja g. S. Zunanji okvir okna skušali so zločinci s silo izdreti iz zidu, a ker se jim ni to takoj posrečilo, jel ga je eden izmed njih pri zapahu rezati, ter je na ta način odprl zunanji krili (zimsko okno). Pes, koji je bil v sobi zaprt, pričel je na vso moč lajati, ter s tem pregnal tatove. Soditi je, da so bili neznan tatovi brž ko ne domačini, kojim je stanovanje gospoda S. dobro znano. Ker se tacih in jednacih slučajev pri nas ne manjka, bil bi res skrajni čas županstvu potruditi se,

da dobimo za nas in naše razmere prepotrebno orožniško postajo.

(Najden mrtvec.) V Meduem našli so v Savi truplo neznanega moškega. Mrtvec imel je udarec, kakor od ostrega orodja prizadejan, zraven levega očesa in tudi druge okoliščine so obudile sum, da je neznan bil umorjen. Truplo prevedlo se je v mrtvašnico v Št. Vid in ostane tam, dokler sodišče ne določi družega. Mrtvec bil je na videz delavec, okolo 30 let star. Družega o osebi mrtveca in načinu njegove smrti se ni moglo dognati.

(Poskušen napad na dež. šolskega nadzornika koroškega dr. Gobanca.) Pretekli teden, dne 2. t. m., prišel je nadučitelj Schupnik iz Pliberka v Celovec z namenom, kupiti si tukaj revolver, in — kakor se govori — ustreliti v pisarni pri dež. vladi c. kr. deželnega šolskega nadzornika dr. Gobanca in potem še samega sebe. Zihajal je v zadnjem času Schupnik večkrat v Celovec ter tu po kavarnah in gostilnah se jezil na dež. šolski svet in na dr. Gobanca samega, da mu je prouzročil velike krivice. Mimogredé bodi povedano, da je Schupnik (Župnik) rojen Slovenec iz Spod. Štajerja in da je po dr. Gobančevi volji bil na Koroškem vedno njegov poslušni sluga in grd, strasten nemčur, da pa se je dr. Gobancu zameril, o čem se čujejo različne pripovedke. Schupnik je v Pliberku na praznik Vseh svetnikov v neki gostilni pripovedoval, da pojde prihodnji dan v Celovec in da hoče dež. šolskega nadzornika in potem tudi samega sebe ustreliti. Neki Pliberški „purgar“ je to slišal in seveda pravočasno naznanil policiji v Celovec. Ta je drugi dan v resnici došel v Celovec, si kupil revolver, ter šel z njim na c. kr. dež. vlado, kjer je hotel do dr. Gobanca. Tu pa sta ga že vzprejela dva policijska uradnika, ga lepo izpraševala, kaj da želi in mu naposled odvzela z lepim prigovarjanjem revolver.

(Kmetški upor na Hrvatskem.) V vasi Kajgane na Hrvatskem je bil zadnji dan minulega meseca upor kmetov, pri katerem je bilo več mrtvih in ranjenih. Prebivalci te vasi so se uprli nameravani uravnavi reke Ilova, in so hoteli zabraniti, da se podere neki ml'n v to svrhu. Kmetje so se oborožili s sekirami, motikami in krepelci in napadli komisijo in orožnike. Nastal je pravcati boj, v katerem je bilo ranjenih pet orožnikov in so štirje kmetje ostali mrtvi. Ranjeni so tudi nekateri člani komisije in več kmetov. Konečno odvedli so orožniki štiri najbolj glasnih kmetov v zapor. Iz Belovarja pa sta prišli 2 kompaniji vojakov in sodna komisija.

(Črnogorski popi) nosili so doslej kakor ves narod vedno orožje in so bili oblečeni v narodno nošo. Knez Nikola je sedaj zaukazal, da bodi popovska obleka taka, kakor je navadna pri pravoslavnih duhovnikih v drugih deželah, a tudi orožje smejo odslej popi nositi samo kadar je vojna, v mirovnihi časih pa ne.

Poučne stvari.

Opomin.

Kdor hoče od svojih krav imeti mnogo mleka in surovega masla, naj si zapomni to-le:

Ne imej krave, ki ne da najmanj 200 l mleka na leto.

Krava pri gobcu molze! Iz nič, ni nič in tudi ne mleka. Polagaj toraj kravi dovolj zdrave in dobre klaje!

Večkrat se naj krave s ščetko ali česalom počesejo in skrtačijo. Tudi kopanje in umivanje jim koristi.

Ne zanašaj se preveč na pašo, temveč skrbi, da dobé krave tudi doma dovolj krme.

Po vsaki molži se mora mleko takoj precediti.

Nikdar se ne sme sladka smetana (vrhnja) pomešati z ono, ki je za sirovo maslo že pripravna.

Ne vlivaj v smetano vode in ne pomakaj prstov v njo, da izveš njeno toploto. To je gabno!

Surovega masla ne ovijaj v cunjje, katere si bil že popred za kaj drugega rabil. To je kvarljivo in ostudno!

O krmljenju prašičev.

Prašiči uživajo rastlinsko in živalsko (meseno) krmo, so torej vsežrci. Akoravno dobivajo prašiči v svinjaki malo živalske (mesene) krme, uživajo vendar tako posebno radi na pašnikih, kjer radi jedo miši, črve i. t. d. Žvečenje krme je pri prašičih nepopolno. Štirje srednji zobje sekavci vsake čeljusti služijo samo za ujemanje hrane, in na pašniku za trganje trave. S kočnjaki prašič hrano le razseka in zmečka in jo potem tako precej požre. Čreva prašičeva niso tako dolga, kakor pri kravi ali ovci. Pri govedu so čreva 14 do 18 krat tako dolga, kakor je dolgo telo živali, pri ovci 24 do 30 krat tako dolga, kakor je dolgo telo živali, pri prašiču je dolgost črev le 12 do 15 krat toliko, kakor je njegovo telo, torej je površina prebavljanja pri prašiču manjša, kakor je pri drugih rastlinojedcih. Zavoljo imenovanih okoliščin treba je prašiču dajati lahko prežvečivo hrano, ki se v prašiču lahko prekuha in razkroji. In kolikor bolj je živež od moče prešinjjen, toliko lažje prebavljiv je. Vse take reči pa, ki so trde, in imajo trdo lupino ali luskino, zamore prašič le slabo ali samo na pol prebaviti, in taka na pol prebavljena hrana tudi prašiča le slabo hrani in debeli. Najbolj naravna hrana za prašiče so: Trava, različne vrsti detelje, koruza, grašica, grah, bob rž, koprive, živalska špinača, belo in modro zelje, zeljnato štorovje, vsake vrste pesa in njeno perje, salata, dober plevel, korenje, krompir, vsake vrste repa, buče, melone, sadje, kostanj pravi, želod, žir, laneno seme. Kar je živalske hrane, je najbolje še vsake vrste mleko, pomešano med drugo hrano. Posušena zelena krma ni za prašiče, kakor seno, detelja i. t. d. ker ima taka suha krma preveč lesenih vlaken v sebi in je za prašiča jako težko prebavljiva ter utegne prašiču naškoditi, ako je veliko užije. Nasprotno zamorejo se pa dajati prašičem različne pleve, ki pa morajo biti dobro presejane, znažne in ne oprhle, ali ume se, da pleve ne smejo biti suhe, ko jih daješ, ampak razmočene ali pa poparjene, in sme se te krme nekoliko drugemu navadnemu živežu primešati. Žito in sploh vsakovrstno zrnje je za prašiča samo na sebi težko prebavljivo. Na debelo mleno (raztrgano), namočeno, ali kuhano žito pa je jako redilna hrana. Sočivje, navaden bob, grah, koruza na debelo mleti, so razmeščani, ali kuhani, za prebavljenje dobro pripravljeni, najboljša prašičja piča. Ajda ima slabo, nizko veljavo v vrsti prašičjih pič. Jako zboljša naravno prašičjo pičo, ako se jej

prilije ali sladkega posnetega, ali kislega ali vmedenega mleka. Skušnja uči, da se prašiči najbolj redijo, in najbolj zdravi ostanejo, ako mnogo naravne hrane, ki je dobro pripravljena, uživajo.

Loterijske srečke.

Praga, dné 17. novembra: 69, 80, 34, 5, 45.

Linc, dné 11. novembra: 54, 24, 38, 76 84.

Trst, dné 11. novembra: 77, 59, 47, 5, 24.

Tržne cene v Ljubljani

dne 18. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 56	Špeh povojen, kgr.	64
Rež, "	6 —	Surovo maslo, "	82
Ječmen, "	6 —	Jajce, jedno	03
Oves, "	6 65	Mleko, liter	10
Ajda, "	8 10	Goveje meso, kgr.	64
Proso, "	5 —	Telečje " "	58
Koruza, "	5 90	Svinjsko " "	58
Krompir, "	2 14	Koštrunovo " "	36
Leča, "	13 —	Pišanec	35
Grah, "	12 —	Golob	14
Fižol, "	8 —	Seno, 100 kilo	3 57
Maslo, " kgr.	1 —	Slama, " "	2 67
Mast, "	58	Drva trda, 4 □ metr.	7 —
Špeh frišen " "	66	" mehka, 4 " "	5 —

Jarnej Reic

trgovec v Kravji dolini v Ljubljani

priporoča čast. p. n. občinstvu dobro **specerjsko in kolonijalno blago**; posebno izvrstno **domače maslo**, (stari funt 52 kr.), **Tirolsko surovo maslo, vsakovrstne fine moke** in drugih deželnih pridelkov. (35—2)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice št. 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

Glavni zastop

Bartholijevega originalnega karbolneja

Maščoba za konjska kopita in usnje. (5—22)

Na najnovejši in najboljši način
umetno

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**. — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živeca (11—23)

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

A. Schäffer

roковиčar in obvezarijar
Kongresni trg 7. **Ljubljana** Kongresni trg 7.

Velika zaloga vseh

kirurški obvez in kilnih pasov.
Velika izbira in zaloga vsakovrstnih rokovic
iz c. kr. pr. dvorne tovarne, J. E. Zacharia na Du-
naji; zavratnikov, manšet, angleških in fran-
coskih dišav, modercev itd. (4-22)

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in jesiha,
trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki
in drvmi

priporoča veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko,
ješprenj, ješprenček in pšeno, najmočnejši in
najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priporoča tudi
špecerijsko blago, žganje, špirit, suhe in olj-
nate barve. Kupuje vse domače pridelke in pri-
poroča mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Ži-
vinorejcem priporočam zadnja moka za živino, ker
je cenejši in izdatnejši kot druga sredstva. (3-22)

Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

Posestvo

obstoječe iz hiše, hleva, svinjaka, kozolca in poda, z lepimi
njivami, travniki, gozdi, z lepim vinogradom in vrtem pred
hišo, v katerem je mnogo sadnega drevja. Hiša je na ravnem in
pripravna za gostilno ali vsakoršno obrt proda iz preste volje

Jurij Štrovs, posestnik (36-1)

v Potoški vasi števil. 14. Postaja Zagorje ob Savi.

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13 (6-21)

priporočam slavnemu občin-
stvu in prečastiti duhovščini
svojo bogato zalogo

lestencev, oljnatih po-
podob, zrcal,

kakor tudi vse v njegovo
stroko spadajoče predmete
na pr. stekleno, porcela-
nasto belo in rujavo
prsteno blago, raznovrstne
svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave
kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere
imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevezam tudi vsa steklarska dela pri stavbah
ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

(13-22)

Odvetnik

D^{OR}. Fran Tekavčič

na znanja, da je odprl

odvetniško pisarno

v

(37)

Ljubljani, v Gosposkih ulicah hiš. števil. 10

v I. nadstropji — (baron Lazzarinijeva hiša).

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Neobhodno potrebna za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odredi kvarnemu uživanju nemešane ali z
surogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo**
kavo. — **Neprekošana kot primesek k navadni bobovi kavi.** (38-1)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod

1/2 kile po 25 kr.

Sel. Kneipp

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice šte. 3

priporoča bogato svojo zalogo **štedilnih ogrevalnih** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **stavbinska dela.** (7-22)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste kmetijski stroji, kakor tudi blagajnice, varne pred tatami in ognjem.

P. n. gospodinjstvom, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

mного ceneje, nego drugod

za katere tudi 5 let jamčim (garantiram). (8-22)

Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

J. Kunčič

izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,

sedaj Sv. Petra cesta šte. 5

filijalka v Lescah, Bled,

priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem svojo dobro izdelovalnico dobre, zdrave, ukusne soda-vode.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. (16-11)

Zaupni mož v vsakej fari.

Velevažno, brez četrt stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače **denarstveno podjetje** (porošteni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznana blagovna delovanja se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, poublašča v vsakej fari po jednega **zupnega moža** z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastodi postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „**201.191. Graz postlagernd**“ več poizvedeti. (18-15)

Adolf Hauptmann

tovarna. (9-22)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

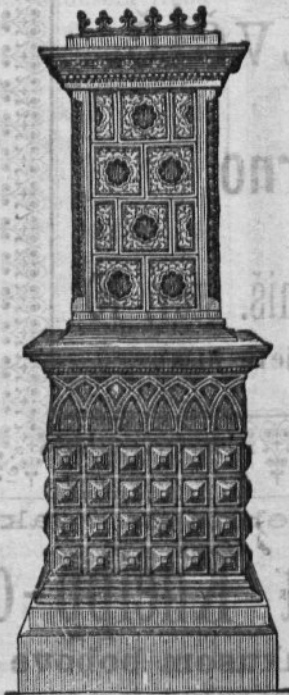
v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

„NARODNA TISKARNA“

priporoča po nizke ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14-22)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigljiva opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.